І чужому научайтесь, й свого не цурайтесь... — Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303. Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807, з Ню Йорку (212) 227-4125. УНСоюзу: (201) 451-2200, з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 93. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 15-го ТРАВНЯ 1975 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, MAY 15, 1975 No. 93. VOL. LXXXII.

УКРАЇНЦІ ПІТТСБУРЩИНИ РОЗПОЧАЛИ СВЯТКУВАННЯ 200-РІЧЧЯ АМЕРИКИ ВИСТУПОМ КАПЕЛІ БАНДУРИСТІВ

Піттсбург (М. К.). — Українська громада західньої Пенсильвенії започаткувала відзначення 200-річчя Американської Незалежности та 100-річчя першої значної української еміграції до Америки концертом Капелі Бандуристів під управою Григорія Китастого, що відбувся тут у Карнеґі Мюзік Голл минулої суботи, 10-го травня, з участю 2.000 осіб. Українці з-поза Піттсбургу прибули на концерт 15-ма окремо винайменими автобусами.

Капеля почала концерт піснею в англійській мові „Боже, благослови Америку". В тім час, почесна варта американської морської піхоти на струнко держала прапори й кріси. Відтак посадник Піттсбургу, Пітер Флетерті, і головний комішинер повіту Алеґені, Леонард Стейкі, вітали Капелю бандуристів і танцювальну групу на сцені та склали українцям признання за перше у західній Пенсильвенії відзначення 200-річчя Америки. Їх представив публіці інж. Михайло Комічак, голова місцевого Українського Комітету 200-річчя Американської Незалежности. Концерт спонзорував Піттсбурзький Комітет Фонду Катедр Українознавства при Гарвардському університеті, що його очолює д-р Юрій Кишакевич. Чистий прибуток з концерту призначений на українські студії у Гарвард.

Танцювальна група на концерті складалася із братів Строцких, братів Комічаків, Андрія Цегельського, Роксоляни Бабюк та кількох членів групи „Черемош" з Рочестеру, Н. Й. Грала мала оркестра під проводом Олександра Косенка з Ітака, Н. Й.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

„УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ" В КОННЕКТИКАТ

Ансонія, Конн. — Пресовий референт Комітету „Українського Дня" Роман Примачук інформує, що українські громади стейту Коннектикат інтенсивно підготовляють програму стейтового „Українського Дня", який відбудеться в неділю, 22-го червня ц.р. на посілості оо. Францисканів — 82 Понус вул. Ню Кейнен, Конн. В програмі передбачено: год. 11-та полева Архиєрейська Служба Божа, яку приветиме Владика Йосиф Шмондюк в сослуженні отців довколишніх парохій. Після Богослуження відбудеться велика мистецька програма з виступами танцювальних і хорових ансамблів, спортові змагання, виставка ручного мистецтва, забава з танцями, виграші, тощо. Вступ: 1 долар; для молоді вступ вільний.

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ УНС В КЛІВЛЕНДІ

Клівленд. — Управа Окружного Комітету Відділів УНС Клівленду і околиці інформує, що в п'ятницю, 23-го травня, о год. 7.30 вечором, в залі української католицької церкви св. Йосафата при Стейт Ровд в Пармі відбудуться організаційні наради представників Відділів УНС, в яких візьмуть участь відділові урядовці, конвенційні делегати і заінтересовані члени. На порядку організаційні та інші справи, як також обговорення програми Союзового Дня. Перед організаційними нарадами о год. 6-ій в цій же залі відбудеться засідання Управи Окружного Комітету, презідію якої очолюють тепер інж. Іван Фур — голова; інж. Роман Возняк — секретар і Марія Федак — касир.

РОКОВИНИ СМЕРТИ СИМОНА ПЕТЛЮРИ

Мейплвуд, Н.Дж. — Парафіяльна Рада Української Православної Церкви св. Вознесення і Товариство Прихильників Української Республіки інформують, що в неділю, 25-го травня ц. р. о год. 5-ій по полудні у згаданій церкві буде відправлена Панахида в 49-ту річницю смерти Головного Отамана військ УНР і Голови Директорії Симона Петлюри та всіх тих, які віддали своє життя в обороні України. Панахиду відправить о. І. Наконечний. Після відправи в церковній залі відбудеться Академія, в програмі якої передбачена доповідь проф. Е. Федоренка і мистецька частина, в якій виступлять жіночий ансамбль „Горлиця", тріо бандуристів та інші.

ПРОФ. М. ЧУБАТИЙ ВИДУЖУЄ ПІСЛЯ ОПЕРАЦІЇ

Нюарк. — Проф. д-р Микола Чубатий, сеньйор українських науковців та видатний суспільно-громадський і політичний діяч, вже від деякого часу незду жав на очі і в четвер, 8-го травня в одній з міських лікарень перейшов операцію, яку перевів д-р Тарас Шеґедин. Операція була вповні удачна і проф. М. Чубатий поступово приходить до здоров'я та є надія, що видужає повернеться до своєї наукової праці.

Д-Р ВАСИЛЬ ГРИШКО ДОПОВІДАТИМЕ В ТОРОНТІ

Торонто. В Торонті інформують, що в суботу, 24-го травня ц. р. о год. 5.30 вечора в парафіяльному приміщенні св. Володимира (404 Батеурст вулиці) д-р Василь Гришко, теперішній голова Української Революційно - Демократичної Партії і суспільний діяч, виголосить політичну доповідь на тему: „Час на перегляд і час на зміни". Доповідь буде виголошена в рамцях Сьомого З'їзду УРДП, в якому, згідно з інформацією, візьмуть участь делегати з ЗСА, Канади, Австралії, Австрії, Англії, Німеччини та інших країн. Цього ж дня вечором о год. 7-ій відбудеться бенкет, яким буде відмічено 30-ліття УРДП. З'їзд і пов'язані з ним імпрези організують Центральний і Крайовий Комітети УРДП та Осередок в Торонті.

З'ЇЗД МИРЯН УПКЦЕРКВИ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Крайова Управа Товариства за Патріярхальний Устрій УПКЦеркви, Крайова Рада Мирян, місцеві Відділи Товариства і Ради Мирян скликають на суботу, 7-го червня ц.р. З'їзд Мирян. З'їзд відбудеться в залі Українського Народного Дому — 140 2-га евеню; початок реєстрації 8:30 рано. Головним предметом нарад З'їзду буде схвалення постулятів і резолюцій на „Українські Дні" в Римі, які відбудуться 10 до 20-го липня ц.р.

ДИПЛОМОВИЙ РЕЧИТАЛЬ ОКСАНИ БОРБИЧ

Нюарк, Н.Дж. — Музична Школа при Ратґерс університеті влаштовує у п'ятницю, 23-го травня ц.р. о год. 8-й вечора в Бредлей Голл. кімната 107 (392 Гей стріт Нюарк, Н.Дж.) дипломовий речиталь Оксани Борбич (фортепіян). В програмі твори: Баха, Бетговена, Шопена, Дебюссі, Косенка. Оксана Борбич — довголітня учениця Українського Музичного Інституту.

Організація Американських Держав розглядатиме справу Куби у вересні

Вашінгтон. — Міністри закордонних справ 23-ох країн, які є членами Організації Американських Держав (ОАД), рішили, що питання знесення економічного ембарґа, встановленого ними проти Куби 11 років тому, буде обговорене на наступних нарадах міністрів закордонних справ, які відбудуться в Коста Ріці у вересні цього року. Як відомо, що міністри тепер відбувають наради у Вашінгтоні, проте рішили відложити справу Куби аж до вересня. Дев'ять із членів ОАД вже відновили торговельні й дипломатичні зв'язки з Гаваною, але для офіційного знесення економічних і дипломатичних санкцій треба двох третіх голосів всіх членів ОАД. Такі країни як Чіле, Параґвай, Болівія та Бразилія протиставляться знесенню ембарґа і встановленню дипломатичних зв'язків з комуністичним урядом Фіделя Кастра. Щодо становища ЗСА, то державний секретар Генрі Кіссінджер і навіть президент Джеральд Форд натякнули, що Вашінгтон серйозно розглядає можливість підтримати пропозицію щодо знесення санкцій проти Куби.

Ізраїльський уряд заборонив публікацію книжки про переговори Г. Кіссінджера

Єрусалим. — На основі розпорядку ізраїльського уряду і на особисту вимогу прем'єр-міністра Іцака Рабіна заборонено тут публікувати книжку Матті Голана, в якій автор на основі різних записок докладніше з'ясовує хід переговорів між Ізраїлем та арабськими державами за посередництвом державного секретаря ЗСА Генрі Кіссінджера. Книжку заборонено публікувати з оглядів державної безпеки. Крім того, місцевій пресі не дозволено навіть опублікувати повідомлення про цю заборону. Як інформують, уряд зарядив також конфіскату рукопису і всіх матеріялів, що їх автор зібрав до своєї книжки.

Така постанова уряду і тая цензура викликала в Ізраїлі протести. Справа, однак, в тому, що фактично Голанові попастило роздобути таємні матеріяли щодо згаданих ізраїльсько-арабських переговорів, при чому в цих матеріялах є включені докладні вислови і стверджения Г. Кіссінджера, які є дуже неґативні і принизливі для арабів і арабських лідерів.

Починається висвітлювання документального фільму „Патріярх Йосиф"

Ню Йорк. — Кіностудія Ярослава Кулинича інформує, що вже закінчено монтаж і озвучення двогодинного кольорового документального фільму п. з. „Патріярх Йосиф", який був виготовлений на замовлення і з доручення Торонтської Епархії та особисто Владики Кир Борецького. Прем'єра цього фільму відбудеться вже цієї неділі, 18-го і понеділок 19-го травня ц. р. в Пассейку, Н. Дж., в приміщенні Української Централі — 240 Говп евеню. Сеанси в неділю 5 і 7 по полудні в понеділок: 6 і 8 вечора. Дальше буде висвітлений фільм в Йонкерсі — вівторок, 20-го травня, в залі церкви св. Михаїла, год. 6 і 8-ма вечором; в Ню Йорку — 21, 22, 23-го травня в залі церкви св. Івана Хрестителя, год. 6 і 8-ма вечором і в Ню Йорку — 24, 25 і 26-го травня в Українському Народному Домі при 2-ій евеню; сеанси: субота год. 4, 6 і 8-ма; в неділю: 2, 4, 6 і 8; і в понеділок: 6 і 8 вечором.

У фільмі відтворено тріюмфальні відвідини Патріярха Йосифа в Північній Америці. Крім Ярослава Кулинича, який фільмував та мав загальний нагляд, над фільмом працювали ще ряд осіб - помічників, дикторів і техніків, між ними: Михайло Ваташко, Іван Процик, Павло Вовчак, Леонід і Галина Полтава, Ігор Раковський та інші.

Дві Округи УНС влаштовують секретарсько-організаційний курс

Джерзі Сіті. — Заходом об'єднаних Округ стейту Ню Джерзі і міста Ню Йорк відбудеться тут в суботу, 31-го травня, в залі Головної Канцелярії УНСоюзу при 30 Монтгомері вулиці, секретарсько-організаційний курс з багатою програмою й інформативно - вишкільними доповідями головних урядовців, а саме: „Значення і потреба вишколу секретарів-організаторів" — Йосип Лисоґір, головний предсідник; „Основи забезпечення" — Володимир Сохан, головний секретар; „Наш „товар" — роди забезпечення" — Степан Гаврищ, головний організатор; „Місячні рахунки Відділів" — Уляна Дячук, головний касир. Після обідової перерви будуть доповіді: „Виплати членам" — Уляна Дячук; „Співпраця секретарів з Головною Канцелярією" — Володимир Сохан; „Як забезпечувати членів — психологія забезпеченеої особи" — Степан Гаврищ; „Практичні поради секретарям-організаторам" — Василь Оріховський, обласний організатор. Опісля будуть запити учасників курсу та плянування організаційної кампанії.

До участи в курсі зобов'язані відділові секретарі та інші урядовці Округ: Нюарк, Перт Амбой, Джерзі Сіті, Пассейк і Відділи Метрополітального Ню Йорку. В курсі можуть брати участь також усі заінтересовані члени УНС, які хотіли б або мають замір активно включитися в організаційну працю. Початок курсу год. 10-та ранку, передбачене закінчення год. 6-та вечора.

Взаємно себе вдекорували

Москва. — ТАСС повідомив, що з нагоди т.зв. „дня перемоги" 8 травня на Кремлі „в урочистій обстановці" відбулося вручення щойно виданих золотих ювілейних медалів „Тридцять років перемоги у великій вітчизняній війні 1941-1945 рр." совєтським партійним достойникам. Так вийшло, що їм треба було себе взаємно обдекорувати. М. Подгорний вручив медалі Л. Брежнєву, кагебістові Ю. Андропову, А. Гречкові, В. Гришину, А. Громикові, А. Кириленкові, А. Косиґіну, Ф. Кулакову, А. Пельше, Д. Полянському, М. Суслову, П. Демічеву, Б. Пономарьову, М. Соломенцеву, В. Долгіху, І. Капітонову та К. Катушеву. Після того Л. Брежнєв таку ж медалю вручив М. Подгорному.

КРАЙОВА РАДА БЕЗПЕКИ РОЗГЛЯДАЄ СПРАВУ СХОПЛЕННЯ АМЕРИКАНСЬКОГО КОРАБЛЯ

Вашінгтон. — Президент Джеральд Форд у вівторок, 13 травня, відбув третю з черги нараду з Крайовою Радою Безпеки в справі можливих заходів щодо звільнення американського торговельного корабля „Маягвез", схопленого день раніше на міжнародних водах Сіямської затоки військовими кораблями нового комуністичного режиму Камбоджі. Хоча речники Уряду публічно відмовляються коментувати, які заходи ЗСА можуть застосувати для цього визволення, то достовірні джерела інформують, що під час нарад Крайової Ради Безпеки, як також під час розмов із дорадниками в середу рано, президент Дж. Форд заторкав можливість вжиття військової сили. Така можливість підтверджена тим, що в середу рано прибув до Таїланду відділ з 800 вояків американської морської піхоти, хоча уряд цієї азійської країни у вівторок, 13 травня, заявив, що не погодиться на перевезення американських вояків до Таїланду, а вже після їхнього прибуття вимагав усунення цього відділу морської піхоти. Крім того, в напрямі Сіямської затоки пливе американський літаконосець „Корал Сі" та інші кораблі Сьомої фльоти. Коментатори думають, що ці американські збройні сили могли б бути вжиті, щоб не дозволити камбоджійським властям заусити „Маягвез" причалити до порту в самій Камбоджі, бо противлено до попередніх повідомлень, цей американський торговельний корабель тепер находиться коло острова Танг, яких 30 миль від побережжя Камбоджі, а не в порті Сіганукввіл. „Маягвез", як відомо, у понеділок, 12 травня, обстріляли військові камбоджійські кораблі, коли корабель був в дорозі із Гонгконгу до Таїланду, і тепер держать його коло острова Танг. „Маягвез" зовсім не озброєний і не міг ставити спротиву камбоджійським військовим суднам.

Хоча Крайова Рада Безпеки правдоподібно обговорювала можливість вжиття військової сили для визволення „Маягвезу", бо президент Форд назвав схоплення цього корабля „морським розбишацтвом", то пресовий секретар Білого Дому Рон Нессен заявив, що Президент звернувся б за порадою до Конгресу, заки вжив би такі драстичні заходи. В самому Конгресі все більша кількість законодавців обох партій заявляють, що Президент має право вжити військову силу, якщо було б конечно потрібно. Республіканські сенатори Джейкоб Джевіц з Ню Йорку та Беррі Голдвотер з Арізони закликали до гострої реакції з боку ЗСА. Подібно висловився чільний демократичний сенатор Роберт Бирд із Західньої Вірджінії, заявляючи, що Президент повинен вимагати від Камбоджі звільнення „Маягвезу", а якщо камбоджійські власті до 48 годин не задовольнять вимоги ЗСА, то президент Форд повинен вжити навіть військову силу. Державний секретар Генрі Кіссінджер заявив, що Президент ЗСА має право і обов'язок оборонити життя американських громадян і американську власність, та сказав, що президент Форд напевно не погодиться на жадні компроміси з камбоджійськими властями, а домагатиме безумовного звільнення „Маягвезу". Натомість деякі законодавці, між ними республіканський сенатор Джейкоб Джевіц із Ню Йорку, закликали до „обережности" і розв'язання проблеми тільки дипломатичним шляхом. Державний департамент далі продовжує свої заходи в Пекіні, щоб червоний Китай посередничав у справі звільнення „Маягвезу".

Камбоджський уряд прогнав французьких католицьких духовників

Ню Йорк. — Тут одержано інформацію, що камбоджський уряд доручив всім французьким католицьким єпископам і священикам покинути Камбоджу. Докладніші інформації про насильну депортацію католицьких священиків з Камбоджі одержав о. Роберт Шарлебо, секретар Католицької Допомогової Служби для Південносхідньої Азії.

Згідно з інформаціями, що їх одержано з Камбоджі, комуністичний режим рішив усунути всіх католицьких священиків без уваги на те, як довго вони вже проживали в Камбоджі. Як повідомив о. Роберт Шарлебо, багато з вигнаних священиків працювало в Камбоджі довгі роки, а деякі від самого початку свого священства, не зважаючи на будь-які зміни режиму в країні. „Це показує суцільну китайськість нового режиму" — заявив о. Шарлебо.

Мешканців Сайґону переселюють до Меконґ дельти

Бангкок, Таїланд. — Сайґонське радіо поінформувало, що упродовж останніх днів понад 30,000 осіб переселено із Сайґону в район Меконґ дельти. Разом з цим, як повідомляють Асошіейтед Пресс та агентство Франс-Пресс, комуністичний режим намагається зменшити число мешканців Сайґону, що в кінцеві дні війни перейшло 3 мільйони осіб. Сайґон покидають всі втікачі з інших місцевостей, повертаючися домів, а також відбувається плянове розселення всіх тих, які хотіли залишити Південний В'єтнам і їм з цим не пощастило. Згідно з інформаціями, тисячі південних в'єтнамців, які з наміром залишити В'єтнам прибули на острови на Південно-Китайському морі і у Сіямському заливі, найшлися тепер в руках комуністів і всіх їх перевозять в район Меконґ дельти.

До Франції прибув з офіційною візитою заступник прем'єра Китаю

Париж. — Тут почав 12 травня свої офіційні відвідини заступник китайського прем'єр-міністра Чжоу Енлая Тенг Гсіяо-пінґ, який у китайській партійно-політичній і державній ієрархії займає третє місце після Мао Тсе-тунга і Чжоу Ен-лая. Тенґ Гсіяо-пінґ матиме дві зустрічі з президентом Жіскардом д'Естейном, прем'єром Жаком Шіраком, а крім того відвідає французькі атомні влаштування та завод вантажних автомобілів.

Французька преса присвячує цим відвідинам окрему увагу.

ДАНИЛО ШУМУК ПРОХАЄ ВЕРХОВНУ РАДУ СССР „ВИЗВОЛИТИ" ЙОГО ВІД СОВЄТСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА

Ню Йорк. — Комітет Оборони Політичних в'язнів одержав заяви Данила Шумука до Верховної Ради СССР з проханням „звільнити" його від совєтського громадянства, бо він не хоче бути співвідповідальним за совєтські беззаконня.

В заяві Д. Шумука дослівно сказано:

До Президії Верховної Ради СССР, Юридичний відділ, завідуючому групою у питаннях громадянства (прізвище нечітке).

Від репресованого Шумука Данила Лаврентійовича, Мордовська АССР, ст. Потьма, пос. Сосновка п/я ЖХ 385/1-6.

ЗАЯВА

1. Прошу сьогоднішню мою заяву не відсилати в Прокуратуру СССР або УССР, так як це робили з моїми заявами в грудні 1972-1973 рр., бо жадна прокуратура не компетентна вирішувати питання про громадянство, а я у вищезгаданих заявах звертався до вас з приводу звільнення мене від громадянства СССР.

2. Я звертаюся до вас із заявою з приводу звільнення мене від громадянства СССР уже третій раз. Це не легко, але я примушений піти на це з силу наступних обставин: по-перше тому, що репресивні органи, всупереч Конституції СССР і ст. 19 Декларації прав людини, за найменший прояв особистих переконань — кидають людей на довгі роки в тюрми і табори, по-друге, що я ніколи не зможу примиритися з свавільною інтерпретацією репресивними органами проявів інакомислення, як навмисне підривання і послаблювання „совєтського ладу"; по-третє, позбавлений свободи і батьківщини (України), я не потребую громадянства, бо без волі і батьківщини воно мені не потрібне.

Я не бажаю далі навіть формально рахуватися громадянином СССР і нести моральну відповідальність за всі кричущі беззаконства. В будь-яких розмовах або переконуваннях у цьому питанні я не маю потреби — для мене все вже ясно, я прошу тільки одного: звільніть мене від цього „почесного звання" громадянина Совєтського Союзу.

Шумук

10-го грудня 1974 р.

Данило Шумук находиться тепер, як видно з тексту його заяви, в концтаборі п-я ЖХ 385/1-6, поселення Сосновка, у Мордовській АССР. Тут він перебуває ув'язнений на основі засуду з 1972 року, коли то совєтський суд втретє засудив його на 10 років таборів спеціяльного режиму і 5 років заслання за статтею 62-2 Карного кодексу УССР.

Народився Д. Шумук в 1914 році в селі Боремщина на Волині. У довоєнних роках був активним членом комсомолу і Комуністичної Партії Західньої України, за що в 1935 р. був арештований і засуджений польським судом на 8 років ув'язнення. В роках 1939-41 за совєтського режиму на ЗУЗ працював у совєтській адміністрації, а відтак з вибухом війни був покликаний до совєтської армії. В роки німецької окупації, по звільненні з німецького полону, приєднався до Української Повстанської Армії, розчарувавшися у совєтсько - російському комунізмі. По відновленні в Україні совєтського режиму в 1945 р. Д. Шумука арештувало НКВД і після довгого слідства совєтський суд засудив його на кару смерти. Цей присуд замінено йому на 20 років ув'язнення. З тюрми звільнено його в 1955 р., але вже в 1957 р. арештовано повторно і знову засуджено на 10 років ув'язнення. На волі перебував в роках 1967-1972 і тоді написав свої „Спогади", які під назвою „За східним обрієм" були опубліковані за кордоном у в-ві „Смолоскип" і їх поява викликала повні суперечності щодо їх автентичности.

П'єр Трудо прийняв А. Солженіцина

Оттава. — Перебуваючи в Канаді, совєтський російський письменник Александер Солженіцин відвідав також Оттаву, де його прийняв канадський прем'єр-міністр П'єр Трудо. Зустріч А. Солженіцина з Трудом відбулася 5 травня.

Про дальші пляни А. Солженіцина в Канаді нічого покищо не відомо, хоч вже раніше інформовано, що він хоче відвідати Західню Канаду, а в першу чергу таможню колонію російських духоборів. Як відомо, А. Солженіцин провів Великодні свята серед російської громади у Монтреалі як гість монтреальського архиєпископа Сильвестра, а 4 травня виступав на Радіо Канада, Міжнародна секція, зі зверненням до українців в СССР і Канаді.

Друкується брошура про жінок політв'язнів

Ню Йорк. — Союз Українок Америки і Комітет оборони совєтських політичних в'язнів повідомляють, що заходами цих двох організацій вийде 24 сторінкова брошура під назвою: „Жінки політв'язні в СССР". Англомовна брошурка, яка появиться при кінці травня, друкована тиражем 10,000 примірників. На зміст брошури склались короткі бібліографії найвидатніших жінок в'язнів, між ними С. Шабатури, Н. Строкатої, І. Стасів та І. Сеник, список всіх знаних політв'язнів в СССР; інформації про обороннй акції та ряд самвидавних документів. Вступне слово написала відома суспільна діячка Ровз Стайрон. Брошурка коштуватиме 25 центів. Її можна замовити у Committee for the Defense of Soviet Political Prisoners P.O. Box 142 Cooper Station, N. Y. C. 10003 або у: Ukrainian National Women's League of America, 108 Second Ave. NYC, 1003.

25-РІЧЧЯ ВІДДІЛУ ООЧСУ І ОСЕРЕДКУ СУМА В ЙОНКЕРСІ

Йонкерс, Н. Й. — Складові Організації Українського Визвольного Фронту — 11-ий Відділ Організації Оборони Чотирьох Свобод України і Осередок Спілки Української Молоді Америки ім. 30-го Червня, відзначає тут в неділю, 18-го травня ц. р. своє 25-річчя. З цієї нагоди відбудеться цього ж дня о год. 4-ій пополудні у великій залі Українського Народного Дому (301 Палісейд евеню) бенкет з доповіддями і великою мистецькою програмою. Урочистості підготовляє окремо покликаний Ювілейний Комітет.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n Inc. 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Провокація, виклик, чи глупота?

В іншому часі і в інших обставинах така подія, як захоплення американського торговельного корабля камбоджськими комуністами на міжнародних водах Далекого Сходу 12-го травня ц. р. викликало б найбільшу тривогу в світі. Менші подібні випадки вже були в історії причиною не тільки затяжних міжнародних криз, але й воєнних конфліктів. Але, як на кін історії після Першої світової війни виступили такі розбишацькі системи, як італійський фашизм, російський большевизм та німецький нацизм, того роду виклики, провокації чи прямо глупі вибрики стали майже „нормальними" в поступуванні та поведінці тоталітаризмів.

Проте, все має свої межі, має їх і людська терпеливість. Сьогодні важко сказати, що було причиною та з яких міркувань і самі чи на чиєсь доручення і за чиюсь порадою камбоджські комуністи поважились на таку безвідповідальну провокацію і виклик, як це сталося із захопленням американського комерційного корабля „Маягвез". Очевидно, що не можна виключати також припадку, бо і такі трапляються, але кожний черговий день, який проходить від захоплення корабля і його затримки вказує радше на плянований виклик чи провокацію із рисковним обрахунком, що Америка в теперішньому часі та після поразки в Індокитаї проковтне цей черговий комуністичний поличник і цим до решти знівечить свій авторитет в міжнародній політиці і остаточно вб'є рештки довір'я до неї.

Акція у Вашингтоні у зв'язку із цим захопленням американського корабля, включно з останніми нарадами на далекосхідньому обширі, як і голоси законодавців та опитуваних звичайних громадян свідчать, що уряд і нарід З'єднаних Стейтів здають собі справу з усіх можливих наслідків цієї чергової комуністичної провокації, виклику чи глупоти. Це дає надію, що американська акція в цій справі, яка б вона не була, буде всебічно обдумана і відповідальна.

Підступне „всім, всім, всім!.."

Понад 50 років тому, коли большевицька революція щойно була у своїх початках, Ленін стосував методу безпосередніх апелів до народів усього світу, адресуючи звернення совєтського большевицького уряду „всім, всім, всім!" Цю ленінську практику поновили теперішні верховоди совєтської російської імперії, які з нагоди 30-річчя з дня закінчення Другої світової війни спублікували звернення „До народів, парляментів і урядів", що появилося з датою 10 травня за підписами ЦК КПСС, Президії Верховної Ради СССР та уряду СССР.

У цьому зверненні до цілого світу, крім стандартної московської інтерпретації початку і перебігу Другої світової війни, маємо ряд дуже конкретних політичних пропозицій, які віддзеркалюють сподівання і пляни Москви у її змаганнях за гегемонію у світі. В першій мірі Москві йдеться про „завершення загальноевропейської наради держав — безпрецедентної події в історії континенту, який був головним тереном двох світових воєн". Йдеться тут про леґалізацію совєтських загарбань у Другій світовій війні в Европі та леґалізації поневолення десятків вільних колись народів.

Незалежно від того, Москва видвигнула ряд інших пропозицій, стверджуючи, що вона буде змагатися за „мирне співіснування держав з різним соціяльним ладом", за „необоротність процесу розрядки міжнародної напружености", за „загальне і повне роззброєння", „ліквідацію існуючих вогнищ воєнної загрози", „визнання і поважання права кожного народу на незалежність і рівну безпеку", „всемірний розвиток взаємовигідних зв'язків у галузі економіки, науки, техніки і культури", а навіть „ліквідації неоколоніялізму і будь-якої дискримінації тих чи інших країн". У цьому зверненні також є мова і про те, що „на земній кулі в основному покінчено з прямим колоніяльним пануванням", бо, мовляв, „розпалася остання колоніяльна імперія — португальська".

Цей новий документ Москви, адресований до усього світу, не вносить нічого нового до всього того, що досі вже сказали совєтські верховоди, пропагуючи „мирне співіснування", „взаємовигідне співробітництво", „безпеку" тощо. Цей документ, однак, виявляє, що Москві дуже залежить на збереженні у світі витвореної нею атмосфери, на що далися зловити на Заході і в цій атмосфері здійснювати свої імперіялістичні пляни. Доказом на це є найновіші події у Південносхідній Азії, на Кубі, Портуґалії, на Близькому Сході. З допомогою цієї атмосфери Москва надіється всупереч історичній закономірності доби зберегти при існуванні свою колоніяльну імперію, яка власне є це справді останньою колоніяльною імперією у світі. Для цього має служити і „мирне співіснування" і „взаємовигідне співробітництво", а зокрема вся економічна, технічна і наукова допомога, що її в такій обильній мірі тепер СССР дістає від Заходу.

Я. Гайвас

А ПРАЦЯ МУСИТЬ ІТИ...

В українському політичному житті і довкола нього в останньому часі помітне пожвавлення. Переплітаються такі почини, як спроби організувати на різних форумах „консолідаційні" розмови, відбуваються покищо несмілі розмови й зустрічі різних політичних особистостей, поява нових голосів у пресі на ці теми.

Як за „давніх, добрих часів" політична консолідація, національна - репрезентація тощо, після років промовчування, стають щораз частішою темою та публічних виступів. Серед цих голосів займає особливе місце виступ професійних і академічних товариств, які у своїй заяві вимагають від політичних чинників рішучих заходів для розв'язки тих основних проблем нашого політичного життя.

Причини цьому є різні. Світова політична ситуація, нова, дуже загрозлива стадія наступу російського імперіялізму в світі і в середині СССР, зростаючий усенищуючий терор в Україні, нарешті зростаючі можливості української діяспори в світі й щораз голосніші вимоги до неї посилювати свою працю — оце основніші причини. Здоровий суспільний організм, — а таким безсумніву є наша спільнота у світі, — мусить реаґувати на такі події. З цього і витікають різні почини відповідальних діячів різних угрупувань і громадських організацій, які змагають до полагоди тих справ, бо без їхньої полагоди важко піднестися на вищий рівень чи навіть зрушити з місця.

Попри ці корисні прояви помітна теж і метушня різних напівзбанкрутованих політиків, які, зігравшись до нитки своїми непозумними й незданими почтненнями, або своїм неробством, прагнули б „відбитися" в якийсь спосіб. Зрозуміло, що для них найлегше було б якимсь чином причепитися до великих питань наших днів і виплисти разом з ними на поверхню нашого життя. Або іншими словами: те, що для одних є серйозними питаннями нашого життя й нашої діяльности, для других — маневр і намагання прикрити свою бездіяльність і брак будь-якої програми.

Така є дійсність у нас, та в цьому нічого особливого. Так само є в кожній іншій суспільності. Всюди бо є творчі суспільні сили, є ті, що беруть на себе завдання і виконують їх для загальної користи, а є й такі, що розгубилися, або зі їсамо своєї природи нездібні до творчих, тривалих зусиль і намагаються ті свої недоліки прикрити великими проблемами доби та шумом довкола них.

Це все мусять урахувати ті, що відповідають за наше політичне життя. І не зважаючи на це, та всі інші перешкоди, вони мусять проявити нову активність і нові ініціятиви для розв'язки його основних питань. Брак такої розв'язки був би не лише величезним занедбанням найконечніших потреб, але на теперішньому історичному закруті, в зовсім нових, дуже обіцюючих, а водночас дуже загрозливих умовах, приніс би необчислені втрати. Бо хто сьогодні своєю працею і своїми організованими зусиллями не здобуде собі місця в існуючій дійсності, тому завтра буде важко, або в деяких випадках неможливо здобути його.

Наша громадськість неодноразово доказала, що вона вміє й завжди готова всіма своїми засобами підтримати життєвоправдані ініціятиви, але з другого боку вона теж винесе осуд тим, що „во врем'я люте" не стали на висоті завдань.

Одначе, очікуючи нових заходів на нашому політичному відтинку, вимагаючи від нього знайдення спільних точок у діяльності його здорових складових частин, — без чого неможливо уявити собі концентрації сил на політичному фронті, — ми не можемо залишати облогом інших ділянок. Без огляду на те, чи політичні чинники говорять і договорюються чи ні, життя не стоїть на місці. Навпаки, саме в такому часі, коли на одному відтинку ще не завершені завдання, інші мусять подвійно працювати, щоб суспільний організм функціонував нормально та розвивався.

Хоч ще не полагоджені розходження на політичному відтинку, то це аж ніяк не може заваджати концентрації суспільних сил на всіх інших відтинках життя. Чи є, а чи немає політичного домовлення, праця мусить іти далі. Ладнання внутрішньо - політичних розходжень може забрати багато часу, песимісти додадуть, що до їх успішного закінчення ледве чи дійде, а життя висуває свої вимоги кожного дня і їх, не чекаючи, спільними силами ладнати треба.

Не зважаючи на затримки на політичному відтинку, вчені вивчають і розв'язують проблеми своїх ділянок, учителі ставлять і розбудовують шкільництво, кооператори та господарники організують і ведуть господарські установи, чому ж мало б бути інакше з громадськими діячами і громадськими організаціями?

Ми маємо безліч доказів, що при добрій волі навіть ті активні одиниці (про таких, що виживаються в балаканині і словесних спекуляціях, годі говорити), які в основному присвячують свої увагу й енергію політичному груповому життю, можуть і вміють в громадських установах знайти спільну мову і працювати разом з усіма іншими.

Саме так ці питання розу-

(Закінчення на стор. 4-ій)

І. Дурбак

НАША СЛАВА

Воєнного 1943 року завітала до Львова славна Капеля Бандуристів, ім. Т. Шевченка під керівництвом Григорія Китастого. Вона мала за собою тернистий шлях. Совєтська влада переслідувала її за національну програму, намагаючись накинути їй „пролетарський" і н т е рнаціональний зміст. Німецька окупація України не була ліпша, Еріх Кох заборонив виступи Капелі як „шкідливі" для німецької колоніяльної політики на Сході, що змагала до повної германізації тих теренів. Тому членів Капелі заслано на роботи до Німеччини.

Одначе, при допомозі деяких культурних людей у Німеччині удалося Капелі переїхати у Львів. Перший концерт дала Капеля в палаті Великого Митрополита Андрея Шептицького. Але на виступи Капелі у Львові та взагалі по Західній Україні німецька влада ніяк не хотіла погодитися, бо дістала від німецьких чинників з Рівного, де була адміністрація України, крайньо неґативну опінію.

Треба було аж довшої наполегливої акції Українського Центрального Комітету у Львові під керівництвом д-ра К. Паньківського, щоб німецька влада нарешті погодилася на виступи Капелі у Львові та у краю. Капеля мала тоді 17 членів, бандуристів і співаків, які виконували переважно козацькі думи та народні й жартівливі пісні. Це була новість для Львова, бо досі виступали тут тільки бандуристи-солісти, а не капелі кобзарів. Враження було надзвичайне! Українські національні інструменти — бандури, козацькі думи та народні пісні зворушили до глибини сердець українські душі! Здавалося, що це не бандуристи і співаки, що це гомін Української Землі, що це наші предки встали з могил і співають про славу козачу...

Це була справді „найбільш українська з усіх українських імпрез", що заворожила українські серця й душі. Цього не годен ніяким словом описати! Треба було бути, чути й переживати разом з усіми українцями все те, що спільно переживали ті, які були на незабутніх концертах.

В березні 1945 р. Капеля виступала в Берліні в пам'ять Т. Шевченка. Між приявними на залі були гетьман П. Скоропадський та інші визначні провідники: наші військовики — генерали та верхівка. Капеля об'їздила табори робітників-„остів" в Німеччині та давала концерти, що були справді для них „свшанзіллям"! Пам'ятаю один такий концерт у великій фабричній залі, де зібралося понад тисячу наших робітників, переважно молодих дівчат і хлопців.

Задзвеніли струни бандур — концерт почався від „Думи мої". Щиронародна мелодія, слова Шевченка сколихнули тисячі українських сердець. Загальне зворушення зростало. Заблистіли сльози спершу на очах дівчат, але коли дійшло до слів: „В Україну йдіть, діти!" — то сльози виступили на очах усіх, деякі не могли втримати плачу... Плакали і сивоусі „січові діди", між ними й хоробрий отаман Долуд і інші старшини в першому ряді.

Це загальне зворушення уділилося й бандуристам, що деякі з них не могли зі хвилювання співати... Це були незабутні хвилини. Пізніше бував я на багатьох концертах Капелі і завжди переживав з усіми приявними глибоке зворушення й насолоду, бо на крилах щиронародних мелодій ми переносилися в Україну далеку. Вчувався голос наших предків, голос нашої Рідної Землі...

Вже повних 25 років наша преславна Капеля Бандуристів ім. Т. Шевченка, під керівництвом Григорія Китастого, об'їздить Америку й Канаду, відвідує і Европу та ширить скрізь славу України. Це найкраща пропаґанда у к р аїнської справи.

Саме тепер Капеля почала чергове турне по містах Америки й Канади з новою програмою. З нагоди 100-річчя народження Олександра Кошиця — одного з найкращих наших композиторів і дириґентів, — Капеля виконує кілька його пісень. У 60-річчя УСС та 80-річчя стрілецького Бояна — Романа Купчинського Капеля проспіває низку стрілецьких пісень, переважно укладу Р. Купчинського. З нагоди 200-річчя Америки Капеля виконає вперше по-українськи пісню „Америка прекрасна". У програмі пісні релігійні, козацькі думи, марші УПА, пісні Стеценка, Леонтовича, Китастого й народні жартівливі. Кожний зі слухачів зможе знайти „щось для себе".

Хоч проминуло вже кілька десятків років, як ми покинули рідну землю, але ніколи не зможемо забути її неповторного й нерозгаданого чару. Концерти ж Капелі Бандуристів не дають нам забувати за Україну, відновлюють оцей невидимий зв'язок з нею, оживляють навіть найбільш зачерствілі душі й серця.

Хотілося б, щоб численні слухачі цих концертів знову переживали оті незабутні хвилини, щоб ожила у спогадах знову солов'їна Україна з її неперевершеною красою, щоб знову сльози зворушення й любови виступили на очах приявних так, як у воєнному 1945 році в березні в Берліні на очах квіту України — української молоді.

У 25-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ЛІКАРСЬКОГО Т-ВА ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ

НАУКОВІ ЗДОБУТКИ УКРАЇНСЬКИХ ЛІКАРІВ

Написав д-р Ростислав Сочинський

(2)

Доповіді на наших Наукових З'їздах, не раз на вузькоспеціялізовані теми, виголошувано, за малими в и й н я т к а м и, бездоганною українською науковою мовою, і їх автори завжди ідентифікували себе як українці на американському континенті тисячі миль від України. Цей факт мав колосальну світово - політичну вагу для загальної української справи, саме тепер, коли в Україні переводиться систематичну русифікацію української культури, а в тому й медичної науки.

Кожний Науковий З'їзд українських лікарів Америки й Канади організували спільними силами Головні Управи УЛТПА й Управи Відділів Т-ва, у яких осідках З'їзди відбувалися.

Для відсвіження пам'яті короткі інформації про десять З'їздів, які досі відбулися.

ПЕРШИЙ НАУКОВИЙ З'ЇЗД відбувся в готелі „Картер" у Клівленді 2-го червня 1956 року. Голова УЛТПА — д-р Я. Воєвідка, голова Відділу Огайо — д-р М. Комарянський, керманич Організаційного Комітету — д-р В. Левицький. Прочитано 8 наукових доповідей. Присутніх на З'їзді — 87 лікарів і дентистів. У бенкеті, після якого відбулися танці, взяло участь понад 300 осіб. Тостмайстром був д-р М. Орловський. Цей З'їзд своєю першою появою на американському континенті записався в історію українського життя, як особлива подія.

ДРУГИЙ НАУКОВИЙ З'ЇЗД відбувся в готелі „Ля Саль" у Чікаго 30-31 травня і 1-го червня 1958 р. Голова УЛТПА — д-р Я. Воєвідка, голова Відділу Іллінойс — д-р М. Сіменович. У З'їзді було зареєстровано 127 лікарів і дентистів. Першого дня відбулися три доповіді на біографічні (про д-ра М. Панчишина) і суспільно - громадські теми д-рів: Р. Осінчука, В. Олесницького і Т. Лапичака, другого дня 11 наукових рефератів, третього ж дня ділова конференція. Важливою і новою подією було видання одноднівки під редакцією д-ра Т. Лапичака.

ТРЕТІЙ НАУКОВИЙ З'ЇЗД відбувся в готелі „Лорд Сімко" в Торонті, Канада, 28 і 29 травня 1960 р. Голова УЛТПА — д-р Б. Макарушка, голова місцевого Відділу — д-р Р. Цурковський. Наукову програму від Гол. Управи плянував д-р І. Чолган. З'їздовий Комітет очолював д-р С. Кучменда. У З'їзді взяли участь 142 лікарі, дентисти й фармацевти. Цей З'їзд був замітний тим, що з ним було сполучене ювілейне святкування 10-річчя існування УЛТПА. Першого дня З'їзду ювілейна частина містила в собі доповіді д-рів Б. Макарушка, Р. Осінчука і Р. Сочинського, після чого вручено почесні грамоти п'ятьом заслуженим членам і відчитано прізвища 36 відзначених членів по Відділах за їх працю для Т-ва. В цих двох днях прочитано 15 наукових доповідей. У бенкеті (з тостмайстрами д-рами Б. Олесницьким і Я. Березовським) і пізнішому „весняному раві" взяло участь біля 500 осіб.

ЧЕТВЕРТИЙ НАУКОВИЙ З'ЇЗД відбувся 26 і 27 травня 1962 р. в готелі „Статлер - Гілтон" у Детройті. Головою Централі УЛТПА був тоді д-р Р. Сочинський, а головою Мічигенського Відділу д-р П. Джуль. На З'їзді зареєстровано 208 лікарів і дентистів та 14 студентів медицини. Наукова частина, яку вів вибраний голова д-р М. Сіменович, включала 15 доповідей. У бенкеті й балю взяло участь понад 600 осіб. Під час З'їзду відбулася окрема сесія для громадянства з популярно - медичними рефератами д-рів: Р. Осінчука, Т. Лапичака, І. Мосійчука і М. Грушкевича. Цей З'їзд був чи не найкращий з усіх досі відбутих. У ньому взяло участь найбільше досі число лікарів (понад 1/3 всього членства УЛТПА).

Вже кілька місяців заздалегідь коло 30 медичних американських журналів періодично повідомляли про З'їзд, що допомогло приєднати до Т-ва деяких колеґ, які про нього раніше не знали. Цікавими й успішними іноваціями були: популярно - медична сесія, окрема розвагова програма для дружин і дітей учасників, цікаві точки під час бенкету й балю тощо. Важливим був також випуск передз'їздової одноднівки „Лікарський Альманах" під редакцією д-рів: П. Джуля, І. Дутка і ред. В. Нижанківського. Усі доповіді З'їзду були опубліковані в „Лікарськім Віснику".

П'ЯТИЙ НАУКОВИЙ З'ЇЗД відбувся 20-го червня 1964 р. в готелі „Комодор" у Ню Йорку. Голова УЛТПА — д-р М. Зарицький, голова Відділу Метрополії Ню Йорк — д-р Б. Шебунчак. Науковим координатором З'їзду був д-р Ю. Трухлий. Кількість учасників: 109 лікарів і дентистів. Відчитано 17 доповідей. Напередодні З'їзду влаштовано сесію популярно - медичних доповідей для громадянства (д-ри: М. Грушкевич, Б. Цимбалістий та І. Кияк). В бенкеті взяла участь 151 особа. Цей З'їзд був ознакою дальшого розвитку Т-ва. Гарною новістю було

(Закінчення на стор. 3-ій)

Палата Репрезентантів відтримала президентське „вето" щодо додаткової допомоги фармерам

Вашінгтон. — У вівторок, 13 травня, Палата Репрезентантів підтримала „вето", накладене президентом Фордом на законопроєкт, який пропонував збільшити фінансову підтримку федерального уряду для фермерів на випадок, якщо б ціни на деякі сільськогосподарські продукти впали нижче даного рівня. Законопроєкт пропонував не тільки збільшити суми допомоги, але також, підвищити рівень цін нижче якого Уряд був би змушений надавати цю допомогу. Президент Форд наклав „вето" на законопроєкт, заявляючи, що хоча цілі законопроєкту „похвальні", то кошти такої додаткової допомоги можуть дуже підвищити ціни для споживачів і спричинити ще більший дефіцит у державному бюджеті. Законопроєкт пропонував надати допомогу для фармерів, які вирощують бавовну, пшеницю, а також для молочної індустрії. У Палаті Репрезентантів у вівторок, 13 травня, 245 конгресменів голосували уневажнити „вето" Президента, а 182 було проти. Навіть 71 демократичних конгресменів підтримали президентське „вето". Таким чином в Палаті не було потрібних двох третіх голосів для уневажнення цього „вето".

Омелян Пріцак

ПАМ'ЯТІ ВОЛОДИМИРА ЮРКОВСЬКОГО

(2)

4

У зв'язку з постанням і розбудовою міст в Західній Европі XIII-XVI ст. прийшла там до голосу нова верства, третій стан — міщанство і купецтво. Звичайно, разом з тим багаті купці (як до того февдали-лицарі) окремо або збірно почали творити свої фундації, головно для вдержання шкіл та притулків для бідних і сиріт. Численні фундації того типу постали в Німеччині, Франції, Англії, Італії, Еспанії. Вони дійшли до Польщі та в Україну. Вистачить тут назвати Львівське братство з його школами та друкарнею, засноване у другій половині XVI ст., пізніший Ставропигійський Інститут.

У зв'язку з індустріяльною революцією і швидким ростом великого приватного багатства (кляса „Мільйонерів"), починаючи від половини XVIII ст. стали грандіозні фундації, що дали базу для плянового творення наукових та культурних вартостей: університетів, музеїв, театрів, дослідних інститутів, медичних заведень тощо.

Спеціяльно розвинулася філантропія того типу в країні нашого поселення, ЗСА. Вистачить тут назвати лише кілька імен, усім добре відомих: Смітсонська Інституція у Вашінгтоні, заснована у 1846 р.; Карнеґі фундація, заснована 1811 р. (біля 300 мільйонів капіталу); Рокефелерівська фундація, заснована у 1911 р. (біля 700 мільйонів); та найбільша з них Фордівська фундація, заснована в 1936 р., яка розпоряджається тепер капіталом у сумі біля 3,5 мільярдів долярів. Очевидно, суми, які є в розпорядженні названих американських фундацій — фантастичні, як і річні бюджети жидівських філантропій. Тому тяжко є знайти пряме відношення даних сум до української філантропії, якщо йдеться про чисельний аспект, тимбільше, що „мільйонери" українського походження ще не дозріли культурно і майже ще не включились у русло тої української філантропії, у відміну від жидів і американців.

Але основна напрямна чисельно незначної української філантропії є спільна із чисельно сильними філантропіями.

Великі американські фундації мали і мають за свою основну мету пляново добитися поступу у соціяльнім, культурнім і медичнім аспектах мешканців своєї країни після ясної, спеціяльно для того опрацьованої, системи першенства філантропійних проєктів.

Жидівські філантропії, як ми бачили, тією ж дорогою забезпечили і забезпечують існування жидівства як нації, а від 1948 р. перейняли на себе справу існування і безпеки держави Ізраїль.

Українська філантропія мала у минулому і мусить як тепер, так і в майбутньому вживати метод та практику найбільш доцільну (як у жидів) під кутом збереження української культури ідентичности та рятування українських людей від денаціоналізації.

Боротьба українства за бути чи не бути не нова. У другій половині XIX ст. могутня російська імперія докладала усяких зусиль, щоб українці влилися в російське море, щоб перестали бути собою, окремою нацією.

„Стара Громада", зокрема її полтавська клітина, немов у відповідь на сумної пам'яті Валуєвський циркуляр з 1865 року про заборону друкувати книги українською мовою, створила у Львові, під конституційною австрійською владою, Товариство ім. Шевченка. Його основною ціллю було якраз видавання книжок і журналів українською мовою, щоб тим рятувати і розвивати українську мову, знаряддя української національної культури.

Для тієї високої цілі знайшлися меценати: Єлисавета із Скоропадських Милорадович (1840-1870), Олександер Кониський (1836-1900), Дмитро Пильчиков (1821-1893) і Микола Жученко (1840-1880). Вони зібрали потрібні фонди (відповідно 20 тисячам австрійських корон) і закупили друкарню, як базу для своєї праці.

Двадцять років пізніше можна було зробити вже крок дальше: перетворити літературне товариство на наукове, щоб в такий спосіб створити наукове обґрунтування для окремої української нації, як і теж створити чисту науку українською мовою та виховати кадри молодих українських вчених.

І тут знову філантропійні завдання переведено в життя згідно з постулятами пріоритетів.

За гроші меценатів Василя Симиренка (1835-1915) та проф. медицини Павла Пелехина (1839-1918) закуплено будинки, щоб гідно примістити наукову бібліотеку, музеї, робітні, друкарню та переплетню Наукового Товариства ім. Шевченка. Евген Чикаленко закупив академічний дім для студіюючої молоді, а Митрополит Шептицький заснував Національний Музей та Народну Лічницю.

При тому, ніхто не намагався творити конкуренційних підприємств у кожному важнішому місті Галичини. Було ясно, що центр науки і культури може бути тільки один і там, де він матиме найбільшу ударну силу. Львів найкраще надавався на ту ролю, і там усе було свідомо концентроване.

3

У наші дні ситуація із рр. 1863-1905 повторилася. Україна знову переживає лихоліття і веде трагічну боротьбу за своє існування як окремої нації та власної культурної одиниці. Львів не може тепер бути вихідною базою для творчої акції, бо він від 1944 року ділить долю всієї України.

У такій ситуації треба українству знову діяти згідно з ясною і обоснованою системою пріоритетів.

Щоб українство вдержалося і не вимерло, треба йому як і тоді створити сильну наукову і культурну базу із атрактивною силою. Місце Львова у Галичині — у нашій країні нового поселення займає Гарвард. То значить, що там мусить централізуватися уся основна науково-культурна робота. Як колись у Галичині творилося тільки один, але міцний праце-

(Закінчення на стор. 4-ій)

НАУКОВІ ЗДОБУТКИ УКРАЇНСЬКИХ ЛІКАРІВ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

введення коротких коефератів. Важливою подією було видання чепурної 64-сторінкової одноднівки.

ШОСТИЙ НАУКОВИЙ З'ЇЗД відбувся 28 і 29 травня 1966 р. в готелі „Пік-Конґрес" у Чікаґо. Голова УЛТПА — д-р Б. Олесницький, голова Відділу Іллінойс — д-р В. Трухлий. Окрему комісію очолював д-р А. Хрептовський. На З'їзді відчитано 24 доповіді. Під час З'їзду відбулася ділова конференція і перший у вільному світі З'їзд Українських Фармацевтів під проводом голови Секції при УЛТПА д-ра фарм. М. Головатого та д-ра Т. Залуцького. Участь у З'їзді взяло 170 лікарів, дентистів і фармацевтів, на бенкеті й балю 450 осіб. Це був ще один доказ великої та пильної праці наших колеґ. Організація З'їзду була дбайлива, залі нарад — просторі, також ц і к а ва культурна й розвагова програма.

СЬОМИЙ НАУКОВИЙ З'ЇЗД відбувся 24-26 травня 1968 р. в приміщеннях готелю „Шато - Шамплейн" у Монтреалі. Головою УЛТПА був тоді д-р Ю. Трухлий, а головою місцевого Відділу — д-р Б. Волянський. Крім одного симпозіюму, прочитано 14 наукових рефератів у двох секціях, а після того відбулася коротка гутірка про організаційні справи УЛТПА, а згодом бенкет і баль. Цей З'їзд відзначався доброю організацією і вмілим переведенням, хоч Монтреальський Відділ — це наймолодша й найменш численна клітина в системі УЛТПА. Цікавою іновацією був симпозіюм про новини в медицині.

ВОСЬМИЙ НАУКОВИЙ З'ЇЗД, який організувала Головна Управа УЛТПА на чолі з головою д-ром В. Шебунчаком і Управа Відділу Пенсильвенія очолювана головою д-ром М. Навроцьким, відбувся від 29 травня до 1 червня 1970 р. в мотелі „Меріот" у Філядельфії. Зареєстровано учасників-членів Т-ва — 103 особи. Крім симпозіюму, виголошено 8 доповідей і два реферати на суспільні теми. У бенкеті й балю взяло участь 260 осіб. Відбуто також ділову конференцію. Усі доповіді читались українською мовою. У З'їзді взяли участь усі колишні голови УЛТПА.

ДЕВ'ЯТИЙ НАУКОВИЙ З'ЇЗД, який влаштувала Гол. Управа Т-ва (голова — д-р О. Волянський) і місцеви Відділ Т-ва (голова — д-р Р. Цурковський), відбувся 26-28 травня 1972 р. в готелі „Сівей" в Торонто. Головою конвенційного комітету був д-р П. Глібович. Зареєстровано 260 лікарів, дентистів і ф а р м ацевтів, усіх учасників було 450, а присутніх на бенкеті і балю — 550. Прочитано 22 наукові реферати. З'їзд мав дуже гарну розваговo - товариську програму і був найчисленніший з усіх попередніх. На бенкеті промовляли визначні особи української громади та американського і канадського політичного світу.

ДЕСЯТИЙ НАУКОВИЙ З'ЇЗД відбувся спільними заходами Головної Управи УЛТПА (голова — д-р Ю. Кушнір) і Відділу Т-ва Меріленд (голова — д-р Д. Кострубяк) 25-27 травня 1974 р. в готелі „Статлер-Гілтон" у Вашінґтоні. Головою Наукової Комісії був д-р В. Кіналь. Крім трьох панелів, які переведено з участю 15 фахівців з різних ділянок медицини, відчитано 9 індивідуальних доповідей. Зареєстрованих членів Т-ва було 170, крім того понад 300 гостей. З'їзд відзначався доброю підготовою і переведенням, хоч Мерілендський Відділ — один з найменших. Доповіді були цікаві змістом і на високому науковому рівні. Гарна розвагова програма, яка включала професійне вокально - музичне й образотворче мистецтво, туристичні ескапади і легкий жанр та мила загальна атмосфера — все це дозволяло учасникам цього останнього у 25-літній діяльності З'їзду провести корисні й приємні три дні, які залишаться довго в пам'яті.

(Кінець)

Концерт Галини Андреадіс

Старанням української щоденної радіопрограми „Пісня України" у співпраці з Мистецькою Радою відділу Комітету Українців Канади в Торонті, влаштовано 20 квітня ц. р. о год. 7.30 вечора у залі Вест Парк скул, чудовий, під кожним оглядом, концерт оперової співачки - контральт — Галини Андреадіс. Майже по береги заповнена учасниками заля, спонтанно вітала кожну появу співачки, яку представила публіці голова Мистецької Ради КУК, О. Брезгун - Соколик. Вона також подякувала власникам радіопрограми „Пісня України" п-ву Наумчукам, за великий вклад у поширювані української культури. З великим ентузіязмом публіка зустріла заяву співачки, що на сьогоднішній вечір вона хоче виключити з програми твори чужих композиторів, залишивши тільки українських, щоб таким чином бути, як одна родина. І дійсно таким милим і невимушеним вечором, був цілий концерт, щирого контакту співачки з публікою, яка при кожній зміні у програмі давала коротеньку інтродукцію. До мистецької цілости, доброго виконання у концерт була включена, безпосередня українська щирість. Наша співачка Галина Андреадіс здобула собі славу, добре знаної міжнародної співачки великого маштабу, а до того, щирої української патріотки. Знаменитою акомпаньяторкою була Іванна Прийма. Ролю конферансьє знаменито виконував артист Ростислав Василенко з Оттави. Він своїми виступами показався великим мистцем у володінню живого слова, та знаменитим інтерпретатором, такого ж живого і щирого гумору. А вже здається мусить бути феноменальною його пам'ять, коли довгі гуморески О. Вишні він виконував рухами і мімікою, не заглянувши навіть у записку. Публіка із щирою подякою, та захопленням вдоволенням сприймала його виступи. Із словом подяки для співачки і інших виконавців виступила Краля Української Преси і Радіо на 1975 р. Наталка Рева, а діти: Оля Наумчук і Ріма Яців вручили їм квіти.

По закінченні концерту багато представників організованого українського життя в Торонті, мали ще змогу зустріти співачку, погратулювати їй за успіхи та побажати ще кращих у будучому. Щиро дякували також акомпаньяторці пані Приймі, та конферансьє Ростиславові Василенкові.

В. Дідюк

Замість квітів, в пам'ять

бл. п. Юлії Заяць

на „Церкву в Потребі"
10.00 долярів складають
Дарія МООРА-СТАНЬКО
Володимир СТАНЬКО

В пам'ять
Шановного, Дорогого нам і Незабутнього

проф. д-ра Василя Стецюка

на Школу Українознавства Т-ва „Рідна Школа" в Джерсі Сіті, Н. Дж.
зложила 20.00 долярів
Марія ПОРОДЬКО з Родиною

Монтґомері, Н. Й.

В пам'ять нашого Дорогого Приятеля

бл. п. д-ра Теодора Решетила

замість квітів на свіжу могилу
складаємо 25.00 долярів
на Фонд Українських Студій при Гарвардському Університеті.
Д-р Володимир і Євгенія ІВАНОВИЧІ

Помолімось за наших друзів.

ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖЕННЯ

ЗА СПОКІЙ І ВІЧНУ РАДІСТЬ ДУШІ

бл. п. ВОЛОДИМИРА ЮРКОВСЬКОГО

визначного мецената Фонду Катедр Українознавства.

17-го травня 1975 року:

- в УПЦеркві св. Андрія Первозванного, Бостон, Масс., Впреп. о. протоєрей М. Пахолок, год. 11-та ранком;
- в УКЦеркві Христа Царя, Бостон, Масс., Впреп. о. полк. Н. Скульський, (Співана Служба Божа і Панахида), о год. 9-ій ранком;
- в УКЦеркві св. Йосафата, Рочестер, Н. Й., Впреп. о. монс. М. Бабак, о год. 9-ій ранком;
- в УПЦеркві, Бріджпорт, Конн., Впреп. о. А. Якобс, о год. 10-ій ранком;
- в УКЦеркві, Бріджпорт, Конн., Впреп. о. Яр. Шуст (Свята Літургія) о год. 8:30 ранком; Панахида в тій же церкві — в неділю, 18-го травня, о год. 9:30 ранком;

19-го травня 1975 року:

- в УКЦеркві св. Володимира Великого, Ютика, Н. Й., Впреп. о. Б. Смик, о год. 9-ій ранком;
- в УКЦеркві Покрова Божої Матері, Впреп. о. А. Назаревич, о год. 8-ій ранком;
- в УКЦеркві Преч. Діви Марії, Кольчестер, Конн., Впреп. о. П. Оґірко, о год. 8-ій ранком;

24-го травня 1975 року:

- в УПЦеркві Всіх Святих, Ню Йорк (206 Схід 11-та вулиця), Впреп. протопресвітер І. Ткачук, о год. 10-ій ранком.

Просимо всіх Вп. Членів ФКУ і все Українське Громадянство [illegible] з нами у молитвах за незабутнього мецената і громадянина Володимира.

Вічна Йому пам'ять! [illegible] Юрковському!

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА ФКУ

ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА

НА МІСЦІ ВІЧНОГО СПОЧИНКУ
нашого Незабутнього
МУЖА, БРАТА, ШВАГРА і ДЯДЬКА

бл. п.

ВАСИЛЯ СЕГЕЙДИ

відбудеться

у неділю, 18 травня 1975 року

о год. 1-ій по пол.
на УКРАЇНСЬКОМУ ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВИНТАРІ
в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

ДРУЖИНА і РОДИНА

З великим смутком сповіщаємо наших Приятелів та близьких і дальших Знайомих, що в понеділок, 12-го травня 1975 року упокоїлась в Бозі, наша Найдорожча МАМА, БАБУНЯ і ПРАБАБУНЯ

бл. п.

ЛЮБОВ ДУДКО

вдова по письменникові сл. п. ФЕДОРОВІ ДУДКОВІ.

ПОХОРОН відбувся в середу, 14-го травня 1975 р. о год. 10-ій перед полуднем, а Тлінні Останки зложені на Вічний Спочинок на цвинтарі у Бавнд Бруку.

Горем прибиті:
ГАЛИНА — дочка з мужем інж. ВОЛОДИМИРОМ ХАМУЛЮЮ
ЛІДІЯ — дочка з мужем д-ром РОМАНОМ ОСІНЧУКОМ
ЮЛІЯНА — внучка
і Родина

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Знайомими, що дня 12-го травня в Ню Йорку по довгій і важкій недузі упокоївся в Бозі, на 77 році життя

Бл. П.

ІВАН ЛЮБОМИР ЙОЙКО

МАҐІСТЕР ПРАВ

ПАНАХИДА в середу 14-го травня 1975 р. о год. 8-й вечора в похор. заведенні П. ЯРЕМИ.

ПОХОРОН в четвер 15 травня о год. 9-ій ранку з церкви св. Юра в Ню Йорку на український цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Брук, Н. Дж.

В глибокому смутку:
дружина — ВОЛОДИМИРА
родина — Сасаків, Хрептовських в Чікаґо
Гордійчуків — в Клівленді
Пашковських — в Торонто
Морозів — в Сомервіл
Маркевичів — в Україні

В глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що 13 травня 1975 р. відійшов у вічність, проживши 77 років наш Дорогий Муж, Батько, Дідусь, Прадідусь і Брат.

Сл. П.

ІВАН ГИРА

Жалем сповнені:
МАРІЯ — дружина
АННА — донька з Родиною
ЮРКО — син з Родиною в Польщі
СТЕФАН — з Родиною в Польщі
СТЕФАН — син з Родиною в Польщі
ГАЛИНА — донька з Родиною
ЮРКО — брат з Родиною в Польщі
МАКСИМ — брат з Родиною в Польщі
МАРІЯ — сестра з Родиною в Україні
ОЛЕНА — сестра з Родиною в Україні
СЕМЕН — брат з Родиною
Ближча і дальша родина в ЗСА, Канаді, Польщі і Україні.

ПАНАХИДА — в четвер 15-го і в п'ятницю 16-го травня о год. 7-ій вечора в Kowalczyk Funeral Home, 129 Grand Street, Jersey City, N.J.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 17 травня, о год. 8:30 ранку з похоронного заведення до укр. кат. церкви Різдва Пречистої Діви Марії в New Brunswick, N.J. (80 Livingston Avenue) о год. 10 ранку, опісля на католицький цвинтар St. Peter's Cemetery, French Street, New Brunswick, N.J.

Замість квітів, просимо складати пожертви на допомогу нашим братам і сестрам на Лемківщині.

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Друзями і Знайомими, що 10-го травня 1975 року, по важкій недузі, відійшов у Вічність на 77-му році життя, наш Найдорожчий БАТЬКО, ДІДУНЬО і ВУЙКО

бл. п.

ІВАН БАНДУРА

народжений 10-го квітня 1898 року в селі Пуків, Рогатинського повіту, б. телеграфіст і начальник в с. Пукові, книговод кооператив, виховник молоді при Т-ві „Луг", б. член хору „Думка" та церковних хорів, любитель і актор аматорських гуртків.

ПАНАХИДИ будуть відправлені в середу і четвер, 14-го і 15-го травня 1975 року о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні М. Насевича, 100 E. Tabor Rd., Філядельфія, Па.

ПОХОРОНИ — в п'ятницю, 16-го травня 1975 р. о год. 9:30 ранку з того ж похоронного заведення до церкви Благовіщення в Melrose Park, де о 10-ій год. буде відправлена СЛУЖБА БОЖА, а опісля на цвинтар у Факс Чейс.

Горем прибиті:
син — БОГДАН з дружиною ОКСАНОЮ і внуками: РОМАНОМ
і ЗЕНОВІЄЮ ЛОТОЦЬКОЮ з мужем БОГДАНОМ в Україні
сестрінки:
СТЕФА ПИРІГ з дітьми
ОЛЕКСАНДРА [illegible] з мужем і дітьми в Україні
МАРУСЯ [illegible] з мужем [illegible] і дітьми:
ІГОРЕМ з дружиною МАРІЙКОЮ
ДАРКОМ з дружиною СЛАВКОЮ
[illegible] з мужем РОМАНОМ
Ближча і дальша Родина в Америці, Канаді й Україні

ПАМ'ЯТІ ВОЛОДИМИРА ЮРКОВСЬКОГО

(Закінчення зі стор. 2-ої)

здатний осередок української науки і культури — Львів, а діячі українства 19-20 ст. не розмінювали своїх зусиль на дрібну монету, тому і тепер ми не можемо пропущувати своїх сил і старань.

Володимир Юрковський належав до старих емігрантів. Для нього Львів ще залишився ідентичним із центром української науки і культури. Розуміючи значення збереження культурної спадщини та потреби медичних наук, він планував передати національному музеєві та народній лічниці зібрані і збережені свої фонди. Коли однаке зорієнтувався, що український Львів австрійських часів перестав існувати, Юрковський інтуїтивно зрозумів, що треба себе переорієнтувати. Тому що місце Львова, починаючи з 1968 року, займав український Гарвард, він зробив рішення передати усе своє майно якраз туди.

Не ділити його за старим нашим сільським звичаєм на безсильні шматочки (до речі цей примітивний звичай довів був нас до економічної руїни на рідних землях), а задержати ударну силу великого капіталу для найважливіші справи.

І тут бл. п. Володимира Юрковського не треба було довго намовляти. Своїм бистрим розумом, хоч у біблійному віці, він відразу зрозумів суть і значення Гарвардського проєкту.

Він не хотів чекати із своїм рішенням до смерти. Він — людина діла, свідомий правильности свого кроку, хотів ще за життя полюбуватися своїм вкладом у творення великої української науки. Він став улюбленим дідусем студентів і членів Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету.

Володимир Юрковський вмів не тільки заробити гроші, але, щобільше, — він знав, що з ними зробити. Він дійшов до такого високого ідейного і культурного рівня, що ті гроші ніяк його не зманеврували, він залишився правдивим джентлменом, ощадним і скромним. Він збагнув (і в тому не хитався) як найбільш успішно видати свої гроші у всіх їх концентрований ударній силі.

Тут у тій ясності його шляхетної дії він без сумніву дорівнює усім найбільшим філантропам культурного світу.

У тому його велич!

Хай буде вічна пам'ять незабутньому філантропові України — Володимирові Юрковському!

Ізраїль має власні джети

(М. Р.). — У половині квітня ц. р. Ізраїль задемонстрував перший лет свого супервоєнного джету „Мач 2-2 Кфір" („Левеня"), який збудувала „Ізраїльська Летунська Індустрія". Приявні були на цьому святі представники армії, державні службовці й робітники. Вони із захопленням дивилися, як летун маневрував літаком, змінюючи ввесь час напрями лету, а закінчив його вертикальним полетом. Знавці кажуть, що „Кфір" це комбінація американських „Фантомів" ф. 14 і ф. 15, французького „Міражу" Ф 1 і совєтського МІГ-23. Вони кажуть, що і з р а ільський джет, з крилами в формі грецької букви Дельта, кращий від американської „фантоми", які ЗСА доставляли Ізраїлеві та мабуть чи не зможе суперничати із совєтськими „МІГ-23", які тепер СССР доставляє Сирії й Єгиптові.

Ізраїльський прем'єр Іцак Рабін сказав так про цей ізраїльський джет: „Це хитра жидівська комбінація французького стилю, запозичена від французького „Міражу 3 Е" й американської погінної сили, взятої з „Ф 4 Фантому". Мотор такий самий, який є у „Фантомі" Дженерал Електрік Дж. 79.

Міністер оборони Шімон Перес сказав гостям під час демонстрації „Кфір", що цей літак є розміро дешевий, коштує 4 мільйони долярів, себто наполовину дешевше, ніж деякі американські джети. Так Ізраїль заощаджує половину закордонної валюти, бо літак споруджений на місці власними робітниками. Однаке, знавці зазначують, що „Кфір" не може забезпечити бойових вимог передусім з тієї причини, що ізраїльський промисл може випродукувати дуже мало таких літаків, коли для однієї ескадри потрібно 15 джетів (Ізраїль держить у чинній силі скільки джетів бере участь в одній ескадрі). Дебют „Кфіру" відбувся нарочно 14-го квітня, бо на той день припадають 27-мі роковини Ізраїлю.

СССР доставляє Сирії джети „МІГ-21" і „МІГ-23". Єгиптові теж засобляє своє летунство новими совєтськими моделями. Багато найновіших літаків закуповують Саудійська Арабія і Лівія в Европі.

СПОРТ

„Чорноморська Січ" — Мадярський С. К., Вудбридж 1:2 (0:1)

Вудбридж 26-го квітня 1975 р. — Тієї поразки „Ч. Січ" зазнала в передостанніх першенських змаганнях „Мейджор Дивізії" Шейфер Ліги Ню Джерзі, що відбулися на площі мадярів у Вудбриджі. Не зважаючи на ослаблений склад, в якому бракувало першої дружини Вас. Каздоби і Л. Лужняка, як теж Вол. Ткача, що розпочав вже свої виступи в професійному клюбі „Врувере", „Ч. Січ" була рівнорядним противником господарів. До перерви мадяри здобули ведення 1:0 з карного, після цього, як оборонець гостей доторкнув руками м'яч на карному полі. Після перерви „Січовики" вирівняли висліді 1:1, що його здобув Суза з акції Козаренко — П. Паливоди, однаке кілька хвилин перед закінченням змагань, мадяри використали непорозуміння між воротарем „Ч. Січі" і здобули свого переможного гола. Склад „Ч. Січі": В. Паньків, Касіяненко, Козар, І. Паливода, П. Паливода, Охрименко, Ілемський, Фармега, Юрчак, Суза, Віналес, Ю. Бакун, Гільгерс. Провідник Михайло і Гриць Паливоди.

„Чорноморська Січ" II — Геллас С. К. 3:2, „Чорноморська Січ" (УЧНІ) — Савд Орандж С. К. (УЧНІ) 3:2, „Чорноморська Січ" (новаки) — Савд Орандж С. К. (новаки) 0:1

„Чорноморська Січ" (юнаки) — Португальський С. К. (юнаки) 1:2

На окреме відзначення заслуговує юнацька дружина. Цим разом юні „Січовики" зазнали поразки, однаке в цій, як і ряд попередніх зустрічей вони показали гарну, завзяту і повну емоцій гру. В складі тієї дружини, що нею проводять Роман Борко і Володимир Потежний, виступає ряд талановитих футболістів, зокрема брати Біланичі, Курляк, Гродецький, Вердей, Крутий. Крім цих в складі дружини виступають теж: М. Хамуляк, Бакун, Кріса, Костецький, Бойко, Потежний, Рубчак, Дефліно, Склепкович.

ВІДБИВАНКА

„Ч. Січ" взяла участь в міжрайоновому турнірі

Скенектеді Н. Дж. 26-го квітня 1975 р. — Тут відбувся відбиванковий турнір чоловічих дружин з участю найкращих клюбів 3-ох відбиванкових районів східних ЗСА, між якими виступила І-ша чоловіча дружина „Ч. Січ". В першій грі турніру „Ч. Січ" перемогла „Чайку" з Меріленду 15:6, 9:15, 16:14, в чергових змаганнях відбиванковий клюб з університету Каліфорнія (Конектікет) виборов перемогу 11:15, 15:9, 12:15.

Після перемоги з УМСА Вест Сайд Н. Й., 11:15, 15:10, 15:11, „Ч. Січ" дійшла до одностових четвертфіналів і остаточно до півфіналів. В четвертфінал „Січовики" елімінували В. К. Провіденс 15:12 і врешті в півфіналі зазнали поразки з В. К. Норд Вірджінія 12:15 і цим самим зайняли ІІІ-тє місце турніру.

Цим турніром наша дружина закінчила свій сезон у Відбиванковій Асоціяції Америки, в якому здобула 5 першенств, двократно вийшла другою і врешті третьою. Згідно з плянами проводу чол. ланки „Січові" дружини продовжуватимуть виступати в часі — весни-літа в рамцях українських і американських турнірів: першенства УСЦАК, юнацькому турнірі в Ню Йорку, 21-22 червня на Ігришах оселі СУМА в Елленвілі, 28-29 червня між. турнір на оселі „Верховина" в Глен Спей, 26-27 липня на традиційному трійковому турнірі на Союзівці. Організатором усіх цих турнірів є провід ланки УСТ „Ч. Січ".

Відбулися 51-ші річні збори УСТ „Ч. Січі"

Нюарк, 26 квітня 1975 р. (О. Т.) Закінчилася тут у власному д мі ІІ-га сесія Річних Загальних Зборів, що їми проводила президія в складі: мгр О. Олесницький — голова, С. Хромовський — заст., д-р Є. Перейма — секретар і Т. Вислоцький — почесний член. В ІІ-ій сесії перепрокджених мгра О. Олесницького і С. Хромовського заступила Ярослава Олесницька. Збори відкрив уступаючий голова Т-ва — М. Стебельський, який попросив присутніх хвилинною мовчанкою вшанувати померлих членів та перевів вибір Президії Зборів. Після відчитання і прийняття протоколу з попередніх Зборів, присутні послухали вичерпних звітів з великої діяльности Т-ва в Ювілейному році, що їх подали: голова — М. Стебельський, І-ій заст. і керівник госп. секції В. Ткач, ІІ-ій заст. і керівник спортової секції О. Твардовський, фінансов спорт. секції п. Н. Бакун, книговод госп. секції (письмово) д-р С. Янів і Контрольна комісія та Товариський суд.

Згідно з цими звітами Т-во задержало свій численний стан к. 350 членів, в цьому к. 250 спортового активу. В минулому діловому році ряд дружин і ланок здобули великі осяги: звання чемпіонів і першунів в різних американських лігах і спортових федераціях, в ряді українських Ігрищ і першенствах, що відбулися в різних містах Америки. Успішно переведено, вп'яте, І-шу Українську Спортову Школу „Ч. Січі" на оселі „Верховина", величаво прийшли Ювілейні святкування. Порівнюючи, слабше випала діяльність на господарському відтинку, а головно у веденні „барового підприємства", що у великій мірі спричинив брак більш кваліфікованих людей до праці на цьому відтинку. Фінансовий оборот „бару" був 74.695.13 дол., маєтковий стан в кінці 1974 року, становив 93.714.18 дол.

Фінансовий оборот в спортовій секції був 46.629.98 дол. Найбільшу рубрику з цього числа займає кошт Спортової Школи 17.494.08, далі кошти ведення ланок: футбольна — 6.416.88, відбиванкова 2.669.69, гаківкова 1.466.17, тенісова 266.00, плавацька 100.00, кошиківкова 108.80 і т. д. Після звітів відбулася широка дискусія, після чого на пропозицію Контр. комісії, Збори уділили уступаючій Управі абсолюторію. На пропозицію Номінаційної комісії обрано нову Управу в складі: М. Стебельський — голова, О. Твардовський — заступник і пресовий реф., д-р Є. Перейма — секретар, І. Хамуляк — фін. секретар, Надія Бакун — фін. спорт. конта, І. Ілемський — касир, М. Ватралик — заст. кас., Я. Турянський — реф. Коляди, Є. Чижович і Ю. Хранович — англомовна преса, П. Смук, В. Басняк, В. Ткач, О. Сигіда, Я. Петрух і З. Терлецький — члени заступники, П. Семенюк і О. Бойко — імпрезові. На пости ведення і репрезентування спортових ланок обрано: М. Паливоду, Г. Паливоду, інж. А. Лапичака, О. Напору, В. Маркуся, М. Гординського, Р. Бойка, В. Потежного, О. Федаша, Б. Кучинського, Д. Кулика, Я. Сосяка, В. Василика, Р. Презимірського, д-ра І. Гурина, інж. Я. Ткача, інж. М. Яворського. Контрольна комісія: проф. Б. Стефанович, д-р С. Парубчак, А. Тимкевич, Я. Потічний. Товариський суд: адв. Н. Олесницький, З. Терлицький, В. Роговський. Комісія для справ організації членів: Я. Олесницька, Ю. Гельбіх і Л. Рудзінський. На закінчення ІІ-ї сесії Збори прийняли кілька важливих рішень в справах спорту і для добра Т-ва.

А ПРАЦЯ МУСИТЬ ІТИ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

міє громада. Громада бачить і цінить працю. Вона не толерує суспільного неробства, хоч вої надумані мотиви для нього були б. Вона ніколи не оправдуватиме і не оправдуватиме тих, що, заслонюючись своїми „іншими думками" в таких чи інших питаннях нашої політики, вічно приглядаються іншим, що працюють. Сама критика, коли зараз з нею не йде праця й конкретні заходи переводити свої погляди в життя на громадському форі, залишається безплідною. Існують громади в таких випадках непомильний і непохитний.

Ці норми суспільної моралі завжди діють у здоровому суспільному організмі. Особливо в умовах складних, — в обличчі збільшених небезпек, на перехрестях історичних діб, коли потреби великі, небезпеки вищі, а шансі одині й неповторні, — від цих норм відступати не можна.

Саме сьогодні маємо таке схрещення небезпек і можливостей. В Україні після декади, в якій зуміли пробитися на поверхню життя паростки національного відродження, прийшов період суцільного заморожування. Відношення сил там таке нерівне, що українська дійсність мусить цілою своєю масою включитися чинно в різні завдання, зв'язані з положенням і потребами краю.

В той час, коли вимоги до нас у вільному світі такі великі, наша організована дійсність підупала, а з деяких країн приходять тривожні вісті. Стан в них такий, що треба негайних заходів, бо може бути запізно. Критичність стану збільшена ще й тим, що ми, як цілість, увійшли в період зміни поколінь на керівних постах нашого суспільства.

Тим, які надходять, які вже між нами, теперішні керівні діячі не можуть залишити самі гарні слова і поучення; вони мусять залишити і передати їм спадок дії і успіхів, конкретних здобутків, що стали б базою і фундаментом нашого дальшого росту.

Все, це розвивається на тлі зовсім нової, ще вчора неймовірної, докраю вимогливої ситуації в світі. Такого швидкого повороту в подіях на світовій арені мабуть ніхто не сподівався. Побіч індокитайської катастрофи, неначе зависли в повітрі Близький Схід, та простори на південь від Чорного моря, тобто простори, що межують безпосередньо з нашою батьківщиною. Світ, якого частиною є ми, мусить мобілізувати всі можливі сили. А якою силою є ми? То ж кожному мусить бути ясно: кожна невикористана в загальній праці людська енергія є карігідним марнотравством.

Пам'яті Богдана Сарамаги

Дня 10 квітня 1975 р. відійшов у вічність св. п. Богдан Сарамага — учитель музики, педагог, театральний діяч і композитор.

Безпосередньо перед смертю Покійний звернувся листовно до мене, пишучи „Дорогий колего! Я хотів би написати музику до тексту про Тернопіль. Є вже популярні пісні про Львів, Коломию — то чому ж не оспівати нам наш славний Тернопіль". Просив підшукати когось, щоб написав текст про Тернопіль. Згадував Романа Завадовича, як поважного творця.

Св. п. Богдан Сарамага, мій товариш ще з дитячих, а потім гімназійних років в Тернополі, наче передчував скорий відхід та хотів щоб тривалого лишити по собі. „Де не бував і писав Покійний, я все бачив перед очима Тернопіль, своїх товаришів, ровесників, молодших і старших. Хочу написати музику таку, щоби „ловила за серце" переносила наших Тернопільців".

В день похорону 14-го квітня 1975 р., не знаючи ще про його смерть, я вислав листа до нього, що вже все полагоджено і що Роман Завадович обіцяв написати текст під музику. Тим часом прийшла несподівана смерть Богдана Сарамаги.

Покійний народився в Тернополі 1 квітня 1905 р. Вже в підставовій школі учився гри на скрипці. Богдан був дуже здібний і мав замилування до музики. Першим його учителем був проф. музики Филип Васса, який по закінченні Першої світової війни виїхав до Канади. Покійний Богдан Сарамага будучи в 5-ій класі гімназії кидає школу, їде до Львова і вступає до театру Йосифа Стадника в характері першого скрипаля. Довго працює в театрі, як екстерніст кінчить гімназію в 1926 р. і вчиться в польській консерваторії, де здобуває диплом учителя музики середніх шкіл.

Однак він далі працює в театрі вже як дириґент. В році 1929 одружується з акторкою Косак-Рубчак.

За большевицької окупації Галичини працював як дириґент в тернопільськім міськім театрі, а за німецької окупації перейняв становище директора театру і дириґента. Коли большевики зближалися до Тернополя, виїхав разом з дружиною до Німеччини, де працював як скрипаль в німецькій Опері.

В 1950 р. виїжджає з дружиною і дочкою до ЗСА і поселюється в Детройті. Тут два роки працює фізично, потім учить музики в американських школах. Від 1960 р. працює як учитель музики в Українській парохіяльній Вищій Школі, де проводить також симфонічну оркестру і хор.

Із композиторської ділянки залишив багато музичних творів. Хоч був вже на пенсії, однак до останніх днів працював в школі.

Українська спільнота втратила доброго громадянина, Школа — учителя, а Тернопільське Земляцтво Ідеального товариша і доброго члена.

Покійний залишив в жалобі дружину Наталію, і доньку у Детройті, сина і дві сестри (Стефанію і Славу) в Польщі.

Богдан Фідлевський

УЧАСТЬ УКРАЇНЦЯ НА НАУКОВОМУ З'ЇЗДІ

(ЛВУ). — Проф. М. Мельник з університету Кент Стейт матиме доповідь на Річному З'їзді Американської Статистичної Асоціяції при кінці серпня ц.р. в Атланті. Темою його доповіді є довготривалі прогнози в ділянці споживання. Треба зазначити, що це уже шоста з черги доповідь проф. Мельника на річних з'їздах тієї Асоціяції та що кілька місяців тому Пергамон Прес надрукувала його книжку „Основи прикладної статистики".

ІЗРАЇЛЬСЬКІ РЕЙДИ У ЛИВАНІ

Тель Авів, Ізраїль. — Ізраїльські урядові чинники підтвердили інформацію про 2 рейди ізраїльських військових частин на три арабські прикордонні села у Ливані. В часі рейдів ізраїльтяни захопили п'ятьох арабів, що їх вони підозрівають у терористичній активності. В часі рейдів не дійшло до збройних сутичок і не було ніяких втрат в людях з ніякої сторони. Серед схоплених арабів є д-р Ахмед Мурад, провідний член ливанської компартії.

ТАРЗАН, Ч. 7301. Генерал пояснює ситуацію

Ти чуєш це, Іто?.. Генерал прибув сюди за Тарзаном... Отже, ти можеш залишитися в нас ще на деякий час!

Так, але Тарзан буде в небезпеці, якщо піде в джунглі шукати за тим згубленим пілотом!

Я первісно в ті джунглі думав скинути патрулю на парашутах, але факт, що вони не могли б порозумітися з тубільцями змусив мене змінити плян!

Справа порозуміння була б їхньою найменшою проблемою, генерале Іто!

Чому, Тарзане?

Ті джунглі такі примітивні, що я певний, що там живуть людоїдні племена, які могли б неправильно зрозуміти мотиви ваших людей, що могло б спричинити жахливі наслідки!